

Volt maakt er werk van!

Verkiezingsprogramma Volt De Bilt 2026

Voorwoord

Beste inwoners van gemeente De Bilt, Westbroek, Hollandsche Rading, Groenekan, Maartensdijk en Bilthoven,

In maart 2026 doet Volt voor het eerst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen in De Bilt. Onze kernwaarden zijn rechtvaardigheid, veiligheid, samenwerking en positiviteit. Volt is een Europese partij en actief op alle niveaus: in Europa, landelijk, provinciaal én steeds vaker lokaal. Wat ons onderscheidt, is een beschaafde manier van politiek bedrijven: helder, pragmatisch en bereid tot samenwerking. Met wie we samenwerken hangt af van het onderwerp. Wij kiezen voor lange termijn en blijvende vooruitgang, sociaal én liberaal, en altijd voor iedereen.

Wij weten dat we niet alle antwoorden hebben. Daarom vinden we het belangrijk om inwoners en ondernemers actief te betrekken. Elke groep heeft zijn eigen perspectief en samen vormen we daar een geheel van. Volt kiest nadrukkelijk niet voor één doelgroep, maar voor gelijkwaardige samenwerking waarin iedereen zich gehoord voelt. Dat vraagt soms om geven en nemen, maar altijd in het algemeen belang. Onze koers staat vast: verbetering, recht doen aan iedereen en zorgvuldig omgaan met onze aarde.

De Bilt is een prachtige gemeente. Wie hier woont, mag zich gelukkig prijzen met rust, groen en ruimte. Toch ervaren inwoners dit niet overal zo. Daar wil Volt verandering brengen. We zijn er voor iedereen en willen toegankelijk zijn. Daarom starten we, als we in de raad komen, met een wekelijks spreekuur.

Europa is niet alleen "Brussel". De Bilt is ook Europa. De keuzes die we hier maken, zijn verbonden met grote vraagstukken in de wereld: de krapte op de woningmarkt, het opraken van energiebronnen, de klimaatcrisis en oorlogen die mensen dwingen hun land te verlaten. Ook een kleine gemeente draagt verantwoordelijkheid in deze samenhang.

Volt wil in De Bilt bouwen aan een gemeente waar mensen graag wonen en werken, waar iedereen meetelt en de kans krijgt zijn stem te laten horen en mee te beslissen.

Lambert van Eekelen (#1) en Hanneke van der Valk (#2)

Samenvatting: Onze plannen per dorp

De zes dorpen van de gemeente De Bilt hebben ieder hun eigen karakter. Volt wil dat behouden. Daarom sluiten we onze plannen zo goed mogelijk aan op wat er per dorp nodig is.

Bilthoven – wonen, bewegen en veiligheid

- **Spoorzone:** hier komen honderden nieuwe woningen, met een mix voor starters, ouderen en middeninkomens.
 - **Fiets en deelmobiliteit:** de Julianalaan krijgt meer ruimte voor fietsers en er komen opties voor deelauto's en deelfietsen.
 - **Groene wijken:** binnen 300 meter van elk huis komt een groene plek, bomen blijven behouden.
 - **Veiligheid:** we pakken inbraken aan en zorgen voor betere verlichting langs fietspaden.
-

De Bilt – levendig en duurzaam

- **Wonen boven winkels:** leegstaande gebouwen zetten we om in woningen.
 - **Hessenweg-Looydijk:** het winkelgebied wordt verkeersveilig en fietsvriendelijk.
 - **Cultuur en sport:** er komt weer een skatepark, urban sportplekken en langdurige steun voor vaste evenementen zoals de Kunstmarkt.
 - **Energie:** gemeentelijke gebouwen krijgen meer zonnepanelen en er komen nieuwe lokale initiatieven.
-

Groenekan – kleinschalig en rustig

- **Verkeer:** sluipverkeer stoppen we met camera's of wegafsluitingen, bewoners krijgen ontheffing. Het fietspad langs de Groenekanseweg wordt verbeterd.
 - **Wonen:** er komt ruimte voor kleine woonvormen zoals woning-splitsen en co-housing.
 - **Veiligheid:** fietspaden richting Utrecht worden beter verlicht en afgeschermd.
 - **Natuur:** het dorpse karakter blijft behouden, met ruimte voor recreatie in het landschap.
-

Hollandsche Rading – wonen en zorg dichtbij

- **Wonen:** kansen voor tiny houses en het ombouwen van boerderijen tot woningen.
- **OV:** betere verbindingen naar Hilversum en Utrecht.

- **Bossen en natuur:** behoud van het groen en toegankelijk voor recreatie.
- **Zorg dichtbij:** een lokaal loket voor zorg en steun voor mantelzorgers.

Westbroek – ruimte voor bewoners en boeren

- **Wonen:** bewoners starten kleinschalige projecten zoals tiny houses, woningsplitsing of bouwen op (boeren)erven.
- **Verkeer:** sluipverkeer wordt aangepakt en verkeersveiligheid verbeterd.
- **Groene Hart:** investeringen in natuur en recreatie.
- **Duurzame landbouw:** steun voor boeren die overstappen op duurzame productie en streekproducten.

Maartensdijk – sterk dorp met voorzieningen

- **Wonen:** er komen ongeveer 200 nieuwe woningen door inbreiding, samen met inwoners bepaald.
- **Onderwijs:** de openbare basisschool blijft behouden, ook bij minder leerlingen.
- **Sport en cultuur:** jongeren denken mee over nieuwe urban sportplekken.
- **Welzijn en zorg:** er komt een loket in het dorp zelf voor welzijn en armoedebestrijding.

Samenvatting: Onze plannen in één oogopslag

Volt wil van De Bilt een groene, inclusieve en toekomstbestendige gemeente maken. Met concrete stappen die lokaal verschil maken én passen in een bredere Europese visie.

Wonen – betaalbaar en duurzaam

- Minimaal 30% sociale huur bij nieuwbouw.
- Meer middenhuur en betaalbare koopwoningen voor starters en middeninkomens.
- Snelle oplossingen via woningdelen, woningsplitsing en tijdelijke woningen.
- Levensloopbestendige woningen voor ouderen in alle dorpen om doorstroming te stimuleren.

Mobiliteit – ruimte voor fiets en veiligheid

- Minder sluipverkeer in Groenekan, Maartensdijk en Westbroek.
- Meer straten waar de auto “te gast” is en de fietser voorrang krijgt.
- Winkelgebieden, zoals de Hessenweg, maken we fietsvriendelijk.

Duurzaamheid en energie – vooruit naar 2035

- In 2035 draait De Bilt volledig op duurzame energie.
- Slimme energiewijken met wijk- en thuisbatterijen en lokale energiehandel.
- Gemeentelijke gebouwen krijgen zonnepanelen en ledverlichting.

Ondernemen en werk – sterk lokaal MKB

- Minimaal 25% van gemeentelijke opdrachten gaat naar lokale bedrijven.
- Gemeente helpt duurzame en lokale ondernemers met snelle en duidelijke procedures.

Leefomgeving en gezondheid – gezond samenleven

- Gemeente staat naast inwoners bij gezondheid en leefomgeving.
- Vergunningen alleen als wordt voldaan aan WHO-normen voor luchtkwaliteit.
- Investeren in natuur en recreatie, met behoud van het groene karakter.
- In ieder dorp een loket voor zorg, welzijn en armoedebestrijding.

Bestuur en financiën – open en betrouwbaar

- Inwoners beslissen mee over wijkbudgetten via participatief begroten.
 - Burgerberaden bij belangrijke keuzes.
 - Gezond financieel beleid met focus op zorg, jeugd en openbare ruimte.
 - Actief gebruikmaken van Europese fondsen.
-

Sport, cultuur en jongeren – ruimte om te groeien

- Een skatepark komt terug, samen met meer urban sportplekken.
 - Gratis schoolmaaltijden en meer Europese kansen voor scholieren.
 - Structurele steun voor succesvolle sport- en cultuurevenementen.
-

Migratie en integratie – menswaardig en lokaal gedragen

- Opvang van asielzoekers op een manier die bij de buurt past.
- Inwoners worden actief betrokken bij de organisatie en invulling.

Inhoudsopgave

1. Lokale oplossingen voor wereldwijde uitdagingen	8
2. Wat Volt wil doen in De Bilt	9
2.1. Wonen met Toekomst – Betaalbaar, Dichtbij en Duurzaam	9
2.2. Welvaart en economische bedrijvigheid	12
2.3. Mobiliteit	15
2.4. Onderwijs	17
2.5. Gezondheid en welzijn	18
2.6. Veiligheid	20
2.7. Cultuur, sport en recreatie	22
2.8. Een slimme gemeente	24
2.9. Migratie en Integratie	26
2.10. Betere democratie: een gemeente die naar u luistert	28
2.11. Energie en klimaat	29
2.12. De Bilt en Europa	31
3. Financiën	33
4. Nawoord	35

1. Lokale oplossingen voor wereldwijde uitdagingen

Samenhang tussen lokaal en mondiaal

Veel problemen die inwoners ervaren in hun buurt of gemeente, spelen ook in buurgemeenten, in de provincie, in Nederland, in Europa en zelfs wereldwijd. Volt ziet die samenhang, kijkt met open vizier naar deze uitdagingen en kiest voor samenwerking. Zo vinden we oplossingen die lokaal werken én bijdragen aan vooruitgang op andere niveaus. Vanuit die visie zullen Volt-raadsleden werken aan de uitdagingen in De Bilt en in al haar kernen.

Europese wortels, lokale praktijk

Volt is opgericht als Europese beweging. We hebben leden in alle landen van de Europese Unie, en zelfs daarbuiten. Samenwerken en over grenzen heen kijken naar de beste oplossingen zit in ons DNA. Op lokaal niveau, hier in de gemeenteraad van De Bilt, brengen we dat in praktijk. Dat doen we door inwoners actief te betrekken bij keuzes, door te leren van buurgemeenten én door gebruik te maken van ons Europese netwerk. Zo weten we zeker dat we er samen beter van worden.

Waar we altijd naar streven

Onze oplossingen dragen altijd bij aan:

- een slagvaardige overheid die technologische innovatie benut;
- gelijke kansen en rechten voor iedereen, zodat iedereen zich kan ontwikkelen;
- een sterke en innovatieve economie als motor voor maatschappelijke vooruitgang;
- meer betrokkenheid van inwoners bij politieke besluiten, ook buiten verkiezingstijd, door mensen vroegtijdig te betrekken bij belangrijke onderwerpen;
- democratische samenwerking tussen bestuurslagen, gericht op de toekomst, zodat volgende generaties een eerlijkere en betere wereld erven.

Iedereen doet mee

Om samen te werken aan de beste oplossingen, moeten we verdeeldheid doorbreken. Iedereen moet gehoord worden en mee kunnen doen, ongeacht achtergrond of situatie. Of je nu rijk of arm bent, huurder of woningzoeker, hoogopgeleid of zonder diploma: Volt roept iedereen op om samen te werken aan een betere toekomst.

Idealistisch én praktisch

Is dat idealistisch? Jazeker. Maar het is ook praktisch. Oude en nieuwe uitdagingen kunnen alleen effectief worden aangepakt als we de handen ineenslaan. Of het nu gaat om zorg, het bestrijden van criminaliteit of eerlijke beloning voor werk: samenwerking is de sleutel. Grenzen beschermen ons niet, en ook niet de gesloten bubbels van gelijkgestemden. Samen staan we sterker.

2. Wat Volt wil doen in De Bilt

2.1. Wonen met Toekomst – Betaalbaar, Dichtbij en Duurzaam

Wonen is een maatschappelijke opdracht

Volt De Bilt wil dat iedereen een passend thuis kan vinden. Net als in veel andere plaatsen is de woningmarkt in onze gemeente uit balans. Jongeren wonen noodgedwongen bij hun ouders, starters vinden geen woning en senioren blijven in gezinswoningen omdat er geen alternatief is. De wachttijd voor sociale huur is meer dan tien jaar en koopwoningen zijn voor veel mensen onbetaalbaar.

Volt kiest voor een eerlijke en toekomstgerichte aanpak. We bouwen nieuwe woningen, benutten wat er al is en verdelen beter. Met maatwerk per dorp, slimme verdichting en ruimte voor innovatie en bewonersinitiatief. Want wonen is geen marktprobleem, het is een gezamenlijke opdracht.

Slim bouwen én beter benutten

De Bilt moet tot 2030 minimaal 536 woningen toevoegen volgens de Woondeal. Dat halen we, maar door het grote tekort, uitstroom uit zorginstellingen en de druk op betaalbare woningen is dit aantal eigenlijk te laag. Volt wil meer doen, zorgvuldig en in balans met de omgeving.

Bouwen alleen is niet genoeg. Het bestaande woningaanbod moet beter worden benut. Daarom willen we:

- ruimte voor woningsplitsing en woningdelen;
- tijdelijke woningen op erven of braakliggende plekken, met duidelijke sociale randvoorwaarden en de garantie dat tijdelijk ook echt tijdelijk is;
- transformatie van leegstaande gebouwen, zoals kantoren of boerderijen.

De gemeente moet dit actief mogelijk maken met duidelijke kaders, snellere procedures en financiële prikkels. Dit levert vooral jongeren, spoedzoekers en ouderen sneller een woning op.

Daarnaast bouwen we gericht bij. We zetten in op levensloopbestendige seniorenwoningen, verspreid over de gemeente. Zo kunnen ouderen dichtbij voorzieningen blijven wonen. Dit gebeurt deels via nieuwbouw, maar ook door transformatie van bestaande panden. Dit bevordert de doorstroming en maakt ruimte vrij voor jonge gezinnen.

Volt wil verdichten, maar niet verstikken. We benutten inbreidingslocaties slim, maar bewaken de kwaliteit van de leefomgeving. **Kwantitatieve doelen mogen nooit ten koste gaan van kwalitatief groen, duurzame wijken en gezonde leefruimte.** We versnellen waar het kan, maar bouwen voor de lange termijn.

Betaalbaar wonen – eerlijk en haalbaar

In De Bilt is 27% van de woningen sociale huur, meer dan het landelijk gemiddelde. Toch is de druk enorm. Volt wil dat minimaal 30% van alle nieuwbouw sociale huur is bij projecten vanaf tien woningen.

Daarnaast kiest Volt voor een duidelijke verhouding: **minimaal twee derde van alle nieuwbouw is betaalbaar, waarvan ten minste één derde sociale huur.** Waar mogelijk streven we ernaar dit aandeel nog verder te verhogen.

Bij betaalbaar bouwen hoort ook eerlijk bouwen: Volt wil voorkomen dat “betaalbaar” in de praktijk betekent dat er alleen aan de bovengrens van betaalbaarheid wordt gebouwd. **Een fors deel van de betaalbare koopwoningen moet ruim onder de grens van €400.000 blijven**, zodat ook huishoudens met een modaal of lager inkomen in De Bilt kunnen blijven wonen.

We zetten stevig in op middenhuur en betaalbare koopwoningen voor middeninkomens zoals leraren, zorgverleners en starters. In grote projecten zoals de Spoorzone beschermen we dit segment actief.

Volt wil ook dat inwoners van De Bilt voorrang krijgen bij betaalbare nieuwbouw. Zo voorkomen we dat jongeren of gezinnen uit de gemeente worden verdrongen en behouden we sociale netwerken.

Samen bouwen – co-creatie als voorwaarde

Bij grote bouwprojecten wil Volt co-creatie verplicht stellen. De Spoorzone heeft laten zien dat een top-down aanpak vaak op weerstand stuit. Volt wil daarom een vast participatiekader, waarin projectontwikkelaars verplicht samenwerken met omwonenden. Dat betekent:

- planvorming in samenspraak met buurtbewoners;
- gebruik van wijkpanels of buurtteams;
- waar passend: een burgerberaad.

Door inwoners vroeg te betrekken, voorkomen we vertraging en bouwen we vertrouwen. De gemeente is daarbij regisseur, niet alleen handhaver.

Verdichten met visie – dorpsgericht en doordacht

Verdichten betekent slimmer omgaan met ruimte, niet alles volbouwen. Voorbeelden zijn:

- woningen boven winkels;
- percelen splitsen;
- publieke gebouwen herontwikkelen tot woonruimte.

In Bilthoven en De Bilt liggen grote kansen, vooral bij OV-knooppunten. De Spoorzone laat zien dat hoge dichtheid kan samengaan met kwaliteit en groen, mits goed ontworpen. Op zulke plekken is één parkeerplaats per woning niet altijd nodig. Met goed OV en deelmobiliteit kan de ruimte beter worden gebruikt voor groen, speelruimte of extra woningen.

Volt wil dat het groene karakter van onze gemeente behouden blijft en waar mogelijk versterkt wordt. Iedereen moet drie bomen vanuit huis kunnen zien, minstens 30% van

elke buurt moet bedekt zijn met boomkruinen en iedereen moet binnen 300 meter een publieke groene ruimte hebben.

Volt is kritisch op bouwen buiten de bestaande stedelijke contouren. Dorpen en steden moeten hun eigen karakter behouden. Alleen waar het echt nodig is om de woonopgave te halen, kan beperkte uitbreiding plaatsvinden, bijvoorbeeld op landbouwgrond, **mits natuur gelijktijdig meegroeit ("groen groeit mee")** en de uitbreiding duurzaam en landschappelijk verantwoord is.

Maatwerk per dorp – ruimte voor lokale initiatieven

Elk dorp heeft zijn eigen karakter en behoefte. Volt kiest daarom voor maatwerk per kern:

- **Bilthoven & De Bilt:** grootschalige projecten via ontwikkelaars, zoals Spoorzone en Hessingterrein. Focus op starters, ouderen en middenhuur.
- **Maartensdijk:** kleinschalige inbreiding, samen met bewoners bepaald via participatie. Hier komen 200 woningen.
- **Westbroek, Groenekan en Hollandsche Rading:** ruimte voor lokale bewonersinitiatieven, zoals:
 - tiny houses op erven of open plekken;
 - co-housing met gedeelde voorzieningen;
 - transformatie van boerderijen of vrijkomende agrarische bebouwing.

Volt ondersteunt deze initiatieven actief, met heldere regels, juridische hulp en een stimulerende rol van de gemeente.

Wenen als inspiratie – sociaal gemengd bouwen

In Wenen woont 60% van de inwoners in betaalbare huurwoningen, vaak ontwikkeld samen met wooncoöperaties. Wat Volt daarvan leert:

- sociale menging is het uitgangspunt;
- betaalbaarheid blijft gewaarborgd door afspraken over huur en toewijzing;
- kwaliteit gaat boven winst.

Volt vertaalt dit naar De Bilt: nieuwe projecten moeten gemengd zijn, met jong en oud, starters en gezinnen naast elkaar. Sociale woningbouw hoort midden in de wijk, niet aan de randen.

Slimme mobiliteit als randvoorwaarde

Woningbouw moet samengaan met slimme mobiliteit. Volt wil bij ieder project afspraken over:

- goede fietsverbindingen;
- deelmobiliteit;
- OV-hubs;
- parkeernormen op maat.

Zo houden we dorpen leefbaar en voorkomen we extra verkeersdruk. Meer hierover lees je in het hoofdstuk Mobiliteit.

Tot slot – bouwen met perspectief

Volt onderscheidt zich door pragmatisme én visie:

- we bouwen én benutten beter;
- we luisteren én durven sturen;
- we denken Europees én handelen lokaal.

Wij kiezen niet voor symboliek, maar voor oplossingen die werken. Met ruimte voor initiatief, aandacht voor betaalbaarheid en respect voor het unieke karakter van onze dorpen.

Wonen in De Bilt moet mogelijk blijven voor jong en oud. Daar willen wij samen aan bouwen.

2.2. Welvaart en economische bedrijvigheid

Brede welvaart als uitgangspunt

Volt wil een duurzame, inclusieve en toekomstbestendige regionale economie. Groei moet passen binnen de grenzen van onze aarde en samengaan met sociale bescherming. Welvaart is voor ons meer dan geld: ook welzijn, gezondheid, milieu en verbondenheid tellen mee.

Ruimte voor initiatief en ondernemerschap

Ondernemers, groot en klein, zorgen voor banen, zingeving en vooruitgang. Volt wil dat onze economie bijdraagt aan sociale en ecologische doelen en breed gedragen wordt. Dat betekent: minder regeldruk, aandacht voor leefbare winkelcentra, werkgelegenheid voor iedereen en steun bij de grote transitie van deze tijd.

We zijn er niet alleen voor bedrijven, maar ook voor de inwoners die er wonen en werken. Een sterke economie draagt bij aan levendige dorpen en sociale samenhang.

Europese inspiratie, lokale oplossingen

Volt koppelt Europese idealen aan praktische voorstellen voor De Bilt. We benutten Europese subsidies, leren van goede voorbeelden in andere landen en werken samen met omliggende gemeenten. Zo vertalen we internationale kennis naar lokale impact.

Ondernemersklimaat – ruimte voor innovatie

Volt stimuleert duurzame en innovatieve bedrijvigheid. We helpen start-ups en MKB met Europese netwerken en subsidies, zoals Tallinn dat doet met fiscale voordelen en internationale samenwerking. De Bilt kan aansluiten bij de startup- en Life Sciences-hub in Utrecht. Het vrijkomende RIVM-terrein is daarbij een kansrijke plek voor startend MKB, creatieve bedrijven en maatschappelijke initiatieven. Een co-creatiesessie met ondernemers en inwoners kan de mogelijkheden in beeld brengen.

Minder regeldruk en meer duidelijkheid

Ondernemers lopen vaak vast in regels. Volt wil een gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers, duidelijke procedures en eenvoudiger formulieren. Vooral vergunningen en subsidies moeten sneller en transparanter worden. We gebruiken daarbij de OECD-methode van One Stop Shops for Citizens and Businesses als inspiratie.

Brede welvaart meten

We willen dat De Bilt een dashboard ontwikkelt om brede welvaart te meten. Daarin komen cijfers over gezondheid, inkomen, werkgelegenheid, woonlasten, luchtkwaliteit,

participatie en onderwijs. Zo maken we zichtbaar of beleid écht bijdraagt aan welzijn en toekomst. Voorbeelden zijn er al in Gent en bij het CBS.

Basisinkomen als pilot

Volt wil bestaanszekerheid voor iedereen. Een basisinkomen geeft rust, stimuleert ondernemerschap en verlaagt de druk op hulpverlening. Landelijk pleiten we voor invoering, maar lokaal kan De Bilt experimenteren. Een pilot kan zich richten op kwetsbare groepen en zelfstandigen, zoals eerder in Utrecht en Barcelona. Bij de uitvoering betrekken we organisaties als Mens De Bilt en experts met kennis van pilots.

Arbeidsparticipatie en technologie

Nieuwe technologie kan de arbeidsproductiviteit vergroten. Volt wil inwoners vrijwillig AI-vaardigheden laten ontwikkelen en tegelijk investeren in vaardigheden die niet door computers worden overgenomen. We zetten in op kleinschalige (om)scholing en leerwerkplekken bij gemeentelijke diensten, zodat mensen zich kunnen ontwikkelen zonder hun zekerheden te verliezen.

Voorkomen van verzuim en uitval

Gezonde werknemers zijn de basis van een sterke economie. Volt wil investeren in preventie, mentale fitheid en duurzame inzetbaarheid. In Finland krijgen MKB-bedrijven gratis gezondheidschecks voor personeel, in Duitsland verminderde verzuim sterk door mentale ondersteuning. De Bilt kan dit ook doen: gratis preventieve checks aanbieden aan lokale MKB-bedrijven.

Toekomstbestendige economie

Volt stimuleert lokale initiatieven zoals energiecoöperaties, ouder gestuurde kinderopvang en circulaire bedrijvigheid. Amsterdam laat zien hoe circulaire economie kan worden ondersteund. Zo versterken we onze onafhankelijkheid, vergroten we sociale samenhang en bouwen we aan een sterk De Bilt.

Kloven verkleinen – samen sterker

De Bilt kent grote verschillen: tussen arm en rijk, tussen hoogbouw in Bilthoven en het landschap in Westbroek. Volt wil die kloof kleiner maken. Dat doen we met wijkgerichte talentontwikkeling, en met projecten in sport en cultuur die inwoners samenbrengen.

Recreatie en toerisme

Onze dorpen zijn prachtig en verdienen bescherming én vernieuwing. We ondersteunen initiatieven zoals Proefbier en Bilthovin en ontwikkelen een visie op woningruil, verhuur en recreatie. We willen natuur en erfgoed toegankelijk houden en kinderen al jong kennis laten maken met recreatie en educatie.

Gemeente als opdrachtgever

De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven. Minimaal 25% van de aanbestedingen gaat naar lokale MKB-bedrijven, door opdrachten kleiner te maken. Tegen 2030 koopt de gemeente volledig duurzaam in en wordt catering standaard vegetarisch. Ook met platformbedrijven maakt De Bilt afspraken over goede arbeidsomstandigheden.

2.3. Mobiliteit

Verbonden in Europa

Volt ziet de wereld als één geheel. Dat betekent dat ook het netwerk van wegen, spoor en openbaar vervoer in De Bilt aansluit op de rest van Nederland en Europa. We willen reistijden verkorten door te vernieuwen en te investeren in slimme technologie en nieuwe vervoermiddelen. Fietspaden moeten goed bereikbaar zijn, wegen energiebesparend aangelegd en openbaar vervoer betrouwbaar, betaalbaar en toegankelijk.

Volt wil deelvervoer beschikbaar en voordeliger maken dan het bezit van een eigen auto. Zo blijft De Bilt bereikbaar en bouwen we tegelijk aan een duurzame gemeente. Omdat verkeer verantwoordelijk is voor ongeveer de helft van de uitstoot binnen de gemeente, is dit cruciaal om onze ambitie waar te maken: **60% minder CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990.**

Leefbare en veilige wijken

Bij de inrichting van straten en pleinen staat leefbaarheid voorop. Veel wijken zijn nu vooral voor auto's ontworpen, terwijl speelruimte voor kinderen vaak ontbreekt. Volt wil meer woonerven en verkeersarme gebieden. Dat verhoogt de veiligheid, versterkt het gemeenschapsgevoel en geeft kinderen de ruimte om buiten te spelen.

Nederland is een fietsland. Ook in De Bilt wordt de fiets de norm, vooral in de centra. Minder auto's betekent meer ruimte voor voetgangers, fietsers en groen, betere luchtkwaliteit en veiligere straten. Mobiliteitshubs, bijvoorbeeld bij Van der Valk of de rand van Bilthoven, helpen automobilisten om de auto te parkeren en hun reis te vervolgen met de fiets of het OV.

Volt laat zich inspireren door de Europese **15-minutenstad**: alle basisvoorzieningen binnen 15 minuten bereikbaar te voet, per fiets of met het OV. Dit maakt onze gemeente groener en prettiger om in te wonen.

Per dorp

- **Groenekan:** sluipverkeer wordt aangepakt met camera's of paaltjes; daarnaast verbeteren we het fietspad langs de Groenekanseweg zodat de fiets aantrekkelijker wordt dan de auto.
- **Westbroek:** de succesvolle aanpak van sluipverkeer wordt uitgebreid en waar mogelijk verbeterd.
- **De Bilt:** de Hessenweg wordt autoluw en krijgt een inrichting waar fietsers en voetgangers meer ruimte hebben. Ook kijken we naar betaald parkeren op straat om de druk te verminderen.
- **Bilthoven:** bij het centrum creëren we "auto-te-gast"-straten en meer ruimte voor fietsers. Aan de rand van het dorp komt een mobiliteitshub. Parkeren onder de Kwinkelier blijft gratis zodat bezoekers niet worden weggedrukt.

- **Maartensdijk:** verkeersveiligheid in woonwijken krijgt prioriteit, met name rond scholen.
- **Hollandsche Rading:** betere OV-verbindingen richting Utrecht en Hilversum zijn noodzakelijk om de bereikbaarheid te verbeteren.

Sterk en toegankelijk openbaar vervoer

Goed openbaar vervoer is een voorwaarde voor bereikbaarheid, duurzaamheid en leefbaarheid. Sneller en frequenter OV trekt meer reizigers en maakt het aantrekkelijker de auto te laten staan.

Volt wil een **OV-toeslag naast de U-pas**, zodat ook inwoners met een smalle beurs duurzaam vervoer kunnen gebruiken. Voor deelmobiliteit geldt hetzelfde: we maken het financieel en praktisch toegankelijk, ook voor ouderen en nieuwkomers die nu vaak struikelen over taal- of digitale drempels.

Nieuwe vormen van vervoer

Technologische ontwikkelingen bieden kansen voor nieuwe manieren van reizen. Volt wil carpoolplaatsen, P+R-terreinen en rideshare-initiatieven, zoals Slinger, ondersteunen. Ook buurtinitiatieven, bijvoorbeeld een app waarin bewoners ouderen een lift aanbieden, passen hierbij.

Elektrische voertuigen, e-hubs en deelvervoer maken reizen schoner en makkelijker. Volt wil deze mogelijkheden actief stimuleren. Zo bouwen we aan een gemeente die bereikbaar, duurzaam en leefbaar is – en waarin mobiliteit voor iedereen toegankelijk blijft.

2.4. Onderwijs

Gelijke kansen voor elk kind

Volt wil een toekomst waarin ieder kind zich kan ontwikkelen, ongeacht achtergrond of beperking. Om ongelijkheid tegen te gaan, is samenwerking met omliggende gemeenten nodig. We willen dat scholen verbonden zijn met sportclubs en zorgaanbieders, zodat elk kind opgroeit in een veilige en sociale leeromgeving. Volt werkt aan een inclusief onderwijssysteem dat kansen biedt aan alle leerlingen en bijdraagt aan hun welzijn.

Passend onderwijs en ondersteuning

Elk kind moet toegang hebben tot passend onderwijs. Een breed aanbod van openbare scholen in de regio helpt om kosten per gemeente te verlagen en geeft meer keuze voor ouders en leerlingen.

In de klas moet ieder kind gelijk zijn. Volt wil dit verbeteren door:

- gratis schoolmaaltijden;
- het aanpakken van laaggeletterdheid;
- gespecialiseerde trainingen voor leraren, zodat zij beter voorbereid zijn op lesgeven aan diverse groepen.

Samenwerking met ouders, zorgverleners en gespecialiseerde instellingen is daarbij noodzakelijk.

Europese middelen benutten

De gemeente kan Europese fondsen gebruiken om multicultureel onderwijs en nieuwe onderwijsmethoden mogelijk te maken. Dit verbetert de toegankelijkheid en gelijkheid en biedt nieuwe kansen voor leerlingen. Zo werken we samen aan een onderwijssysteem dat recht doet aan ieder kind en bijdraagt aan een inclusieve en sterke samenleving.

Openbaar onderwijs in Maartensdijk

Het openbaar onderwijs in Maartensdijk staat onder druk door te weinig leerlingen. Volt wil dat de school open blijft, mede gezien de geplande woningbouw in het dorp. Gemeente De Bilt voldoet nu niet aan de landelijke norm en heeft al te weinig openbare scholen. Volt pleit daarom voor extra middelen indien nodig, om de school in Maartensdijk te behouden.

2.5. Gezondheid en welzijn

Zorg en welzijn dichtbij

Volt ziet zorg, welzijn en volksgezondheid als kerntaken van de gemeente. We richten ons vooral op betere geestelijke gezondheidszorg (ggz), in het bijzonder voor jongeren. Met extra budget en een andere manier van financieren willen we de zorg toegankelijker maken en wachttijden verkorten. Ook betere samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties en meer steun voor mantelzorgers zijn belangrijk om een gezonde en veerkrachtige samenleving te bouwen.

Jeugd en geestelijke gezondheidszorg

Sinds de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn gemeenten verantwoordelijk voor veel vormen van zorg. Volt ziet dat vooral de jeugd-ggz meer aandacht nodig heeft. We willen dat een deel van de landelijke zorgbegroting naar gemeenten gaat, zodat er meer ruimte komt voor uitbreiding van ggz en preventieve zorg.

Omdat driekwart van de psychische stoornissen ontstaat vóór het 25e levensjaar, moet hulp makkelijk toegankelijk zijn. Volt wil daarom:

- dat jongeren tot hun 23e in een instelling kunnen blijven, met goede begeleiding richting zelfstandig wonen;
- gratis ggz voor jongeren tot 25 jaar;
- structurele bekostiging van de jeugdzorg, om kwaliteit en toegankelijkheid te waarborgen;
- het terugdraaien van bezuinigingen op de ggz, zodat wachtlijsten korter worden.

We zetten daarnaast in op inloopsprekuren en telefonische hulplijnen, samenwerking tussen welzijnsorganisaties en ggz-instellingen, en het organiseren van groepstherapie en zelfhulpgroepen.

Bij complexe problematiek zorgen multidisciplinaire teams en één loket voor snelle en passende ondersteuning.

Eén loket dichtbij

Volt De Bilt wil vol inzetten op preventie en vroege hulp. Daarom moet er in elke kern of wijk een plek zijn waar inwoners terecht kunnen voor hulpvragen, advies en signalen over leefbaarheid of zorg. Degene die de melding aanneemt, wordt casemanager en zorgt dat de juiste hulpverleners worden ingeschakeld. Dit loket kan bemenst worden door Mens Dichtbij. Volt vindt dat de kosten hiervan uit de landelijke zorgbegroting moeten komen.

Armoedebestrijding

Financiële stress is een van de belangrijkste oorzaken van gezondheidsproblemen. Preventie begint dus met het voorkomen van armoede. Vooruitlopend op een basisinkomen – waar Volt landelijk voor pleit – wil Volt De Bilt eenvoudige toegang tot ondersteuning en schuldhulpverlening.

Ook gezinnen die slachtoffer zijn van de Toeslagenaffaire moeten blijvende hulp krijgen. We kijken naar initiatieven zoals Volt Utrecht die alle subsidies voor minima bundelt via de U-pas. Daarmee beschikken gezinnen onder de armoedegrens automatisch over een budget en hoeven zij niet steeds opnieuw aanvragen te doen. Dat geeft mensen meer zelfbeschikking en helpt hen uit het web van schulden en schaamte.

Gezonde leefomgeving

Preventie gaat verder dan zorg alleen. Volt wil dat gemeenten meer middelen krijgen voor een stevig preventiepakket, gericht op gezond leven, gezonde leefomgeving en vroege signalering van problemen.

We kiezen voor effectief bronbeleid: vervuilende producten en productielocaties krijgen pas een vergunning als ze voldoen aan de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Daarnaast zetten we in op een circulaire economie, hergebruik en reparatie van producten, om schadelijke stoffen en afval te beperken.

Investeren in natuur en recreatie hoort hier ook bij. Onze natuurgebieden zijn onmisbaar voor ontspanning en gezondheid, maar staan onder druk. Volt wil dat het behoud en de ontwikkeling van natuur en recreatie onderdeel wordt van gemeentelijke planning.

Schone lucht is een basisvoorwaarde voor gezondheid. Volt wil dat De Bilt meedoet aan het **Schone Lucht Akkoord (SLA)**. We meten actief de kwaliteit van lucht, water en bodem en delen deze informatie met inwoners en bedrijven.

Toekomst voor gezondheid en welzijn

Met deze maatregelen blijft De Bilt een gezonde en aantrekkelijke gemeente. Volt streeft naar een toekomst waarin iedereen kan rekenen op toegankelijke zorg, schone lucht en een leefomgeving waarin welzijn en duurzaamheid hand in hand gaan.

2.6. Veiligheid

Samen werken aan veiligheid

Een veilige gemeente is de basis voor een fijne woon- en werkomgeving. Volt wil een brede aanpak die alle aspecten dekt: van rampenbestrijding tot criminaliteit. Door intensieve samenwerking tussen hulpdiensten en handhavers zorgen we dat hulp snel en effectief kan worden geboden. We bouwen aan een sterke sociale basis die criminaliteit ontmoedigt en creëren goed herkenbare veiligheidshubs – plekken waar inwoners terecht kunnen bij onveilige situaties.

Veiligheid in wijken

Iedereen moet zich veilig voelen in zijn of haar omgeving. In de meeste buurten lukt dit, maar niet overal.

- *Bilthoven (Brandenburg/Planetenbaan)*: hier voelen veel inwoners zich onveilig. De problemen zijn complex en hangen samen met armoede en ruimtelijke inrichting. Volt wil luisteren naar alle betrokkenen en bijdragen aan blijvende verbetering. Het bestaande multidisciplinaire overleg is een goed voorbeeld en moet worden versterkt.
- *Postcodegebied 3731*: hier komt woninginbraak regelmatig voor. Voorlichting en goede opvolging zijn noodzakelijk. Volt wil extra aandacht voor preventie en onderzoeken of de gemeente weer een eigen politiebureau of dependance kan openen, zodat politie zichtbaarder en sneller aanwezig is.

Coördinatie en bereikbaarheid

Hulpdiensten moeten voorbereid zijn op situaties zoals overstromingen, stroomuitval, stormen en hittegolven. Heldere afspraken binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zijn hiervoor nodig.

Bij spoedgevallen is snelle aanwezigheid cruciaal. In de zuid- en oostkernen zijn de aanrijtijden van ambulances goed, maar in de noordelijke en westelijke delen – verder van de A28 – kan dit in de spits te lang duren. Volt wil onderzoek naar een extra post.

Criminaliteit houdt niet op bij gemeentegrenzen. Volt wil intensieve samenwerking binnen de veiligheidsregio en daarbuiten, zodat georganiseerde misdaad geen kans krijgt, vooral niet bij kwetsbare groepen zoals kinderen en jongeren.

Handhaving en jongeren

Volt wil voldoende handhavers en wijkagenten, met de middelen om hun werk goed te doen. Zichtbaarheid op straat en vertrouwen van inwoners zijn belangrijk. Agressie tegen hulpverleners moet streng worden aangepakt, maar ook agressie van handhavers zelf richting inwoners of demonstranten is onacceptabel.

Alleen handhaven is niet genoeg. We willen met jongeren, hun ouders en hulporganisaties in gesprek en perspectief bieden. Gemeente en samenleving moeten alternatieven bieden voor ontspanning en ontmoeting, zodat jongeren op een positieve manier worden opgevangen.

Een voorbeeld is vuurwerkoverlast: dit vraagt om voorlichting op scholen, samen met ervaringsdeskundigen en bureau HALT, en het opsporen van illegale verkoopkanalen. Volt steunt daarnaast een landelijk vuurwerkverbod.

Leefruimte verbeteren

Een veilige omgeving hangt ook samen met de inrichting van de leefruimte.

- Groenekan: fietspaden zijn niet overal goed verlicht en onvoldoende afgeschermd van de weg. Vooral vrouwen voelen zich daardoor 's avonds onveilig. Volt wil dit verbeteren met verlichting en betere inrichting.
- De Bilt (Hessenweg): langdurige leegstand kan onveiligheid vergroten. Volt wil permanente invulling of tijdelijke functies zoals een park, terras of pop-up winkels.
- Groenekan en Blauwkapel: viaducten staan bekend als plekken waar gedeald wordt. Cameratoezicht kan hier een oplossing zijn.

Digitale veiligheid

Ook online veiligheid is belangrijk. De gemeente moet zorgen voor sterke digitale weerbaarheid en bescherming van persoonsgegevens. Recente voorbeelden van datalekken laten zien dat dit noodzakelijk is.

2.7. Cultuur, sport en recreatie

Samen bouwen aan welzijn

Cultuur, sport en recreatie dragen bij aan gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en sociale samenhang. Ze zijn onmisbaar voor een leefbare gemeente en geven inwoners de kans om zich breed te ontwikkelen.

Cultuur voor iedereen

Volt wil investeren in toegankelijke culturele voorzieningen. Zo geven we ruimte aan amateurkunst en de creatieve sector en bouwen we aan een actieve gemeenschap.

Ons cultuurbeleid richt zich op:

- betaalbare repetitie- en tentoonstellingsruimtes;
- workshops en cursussen voor talentontwikkeling;
- subsidies voor culturele activiteiten, vooral voor kwetsbare groepen;
- samenwerking met scholen en instellingen om programma's toegankelijk te maken;
- het opzetten van creatieve hubs voor lokale kunstenaars;
- meer geld voor muziek- en cultuuronderwijs en bibliotheken;
- versterking van lokale en regionale media, inclusief zendtijd voor regionale partijen;
- behoud en duurzaam gebruik van cultureel erfgoed;
- stimulering van festivals zoals de Kunstmarkt, Proefbier en Bilthovin.

Sport verbindt

Sport is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid, vooral bij jongeren en ouderen. Het helpt bij een gezonde leefstijl en kan problemen zoals eenzaamheid en criminaliteit verminderen.

Ons sportbeleid gaat over:

- investeringen in sportvoorzieningen;
- subsidies voor kwetsbare groepen, zoals zwemlessen en aangepaste programma's voor ouderen en mensen met een beperking;
- betere informatievoorziening, bijvoorbeeld via een sportboekje voor basisschoolkinderen met proeflessen.

Volt wil dat sportverenigingen zich inzetten voor laagdrempelige deelname van minima, ouderen en het oprichten van G-teams. Wie het niet kan betalen, kan via de U-pas deelnemen, inclusief de aanschaf van sportartikelen.

Buiten sporten en urban sports

Volt wil buitensport en recreatie stimuleren. Het skatepark in De Bilt moet terugkomen. Ook in andere kernen willen we openbare plekken voor jongeren, zoals een pumptrackbaan, freerunvoorzieningen, skateplekken en velden voor 3x3 basketball. We betrekken jongeren per kern bij de keuzes.

Muziek, dans en toneel

Muziek, dans en toneel verbinden en verrijken. Volt wil dat iedereen laagdrempelig kan kennismaken met deze vormen van expressie. Dat doen we door:

- cultuuronderwijs in scholen;
- repetitieruimtes beschikbaar te stellen;
- optredens te stimuleren op festivals, in buurthuizen, tehuizen en andere locaties.

Zo dragen we bij aan een inclusieve en tolerante samenleving. Ook in ons vergunningsbeleid maken we ruimte voor lokale groepen, bands, koren, orkesten en toneelgezelschappen.

Natuur en recreatie

Natuur is belangrijk voor ontspanning en gezondheid. Recreatie moet in balans zijn met de leefomgeving. Volt wil:

- meer wandel- en fietspaden;
- evenementen zoals wandeltochten en buitensportwedstrijden;
- extra voorzieningen in wijken die dit het hardst nodig hebben;
- zorgvuldige afweging van grootschalige activiteiten in de natuur, met oog voor natuurbehoud.

Onze groene ligging is een troef die we willen behouden én versterken.

Structurele steun voor cultuur en sport

Investeren in cultuur, muziekonderwijs, sport en recreatie is investeren in een gezonde en sociale omgeving. Het betaalt zich terug in meer welzijn en samenhang.

Evenementen die zich hebben bewezen, zoals de Kunstmarkt, verdienen structurele en meerjarige steun. Voorwaarde is dat ze bijdragen aan inclusiviteit, duurzaamheid en regionale samenwerking – bijvoorbeeld door lokale ondernemers te betrekken, jong talent kansen te geven en streekproducten te gebruiken.

2.8. Een slimme gemeente

Technologie voor mensen

Volt vindt dat technologie het leven van inwoners makkelijker, eerlijker en transparanter moet maken. Niet door blind te digitaliseren, maar door digitale vernieuwing te combineren met persoonlijk contact en gelijke toegang voor iedereen.

Digitale loketten en apps kunnen veel zaken vereenvoudigen, maar ze moeten gebruiksvriendelijk zijn. En er moet altijd een mens klaarstaan voor wie hulp nodig heeft. Een slimme overheid werkt bovendien open: gegevens en besluiten zijn vindbaar, begrijpelijk en toegankelijk. Inwoners worden actief betrokken bij plannen en beleid, zowel online als in de buurt.

Volt De Bilt wil dat onze gemeente hierin vooroploopt, met een mensgerichte aanpak waarin vertrouwen en inclusie centraal staan.

De Bilt nu: een begin, maar nog stappen te zetten

De Bilt heeft al digitale loketten, een participatieplatform (DoeMeeDeBilt.nl) en een open data-portaal voor geo-informatie. In de Burgerpeiling 2023 gaven inwoners de digitale dienstverlening een 6,83, net onder het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Documenten zoals begrotingen en raadsstukken zijn online beschikbaar, maar vaak alleen als statische PDF's die lastig te doorzoeken zijn.

Voor digitale toegankelijkheid zijn er stappen gezet met BiebPunten die ook functioneren als Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Vooral voor ouderen en minder digitaal vaardigen is dit een belangrijke voorziening. Toch blijkt dat veel inwoners persoonlijk contact waarderen en soms zelfs nodig hebben om fouten en misverstanden te voorkomen. Ook is er nog geen goede spreiding van IDO's over de verschillende dorpen.

Burgerparticipatie vindt steeds vaker online plaats, maar digitale middelen vervangen het persoonlijke gesprek niet. Online tools zijn nuttig om meer mensen te bereiken, maar moeten altijd worden gekoppeld aan fysieke bijeenkomsten en directe dialoog.

Waar Volt naar toe wil

Volt ziet vier prioriteiten om van De Bilt een écht slimme overheid te maken:

1. Meer open data en transparantie

Inwoners moeten eenvoudig kunnen zien hoe beslissingen tot stand komen en waar geld aan wordt besteed. Volt wil daarom begrotingscijfers, beleidsindicatoren en gegevens over de leefomgeving publiceren in doorzoekbare en visueel aantrekkelijke vormen. Gemeenten als Amsterdam en Gent laten zien hoe een open data-portaal inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kan inspireren.

2. Digitale inclusie en toegankelijkheid

Iedereen moet gebruik kunnen maken van digitale diensten, ook wie minder digitaal vaardig is. Dat betekent:

- altijd alternatieven via fysieke loketten en telefonische bereikbaarheid;
- uitbreiding van BiebPunten en IDO's in alle dorpen;
- digitale spreekuren in samenwerking met bibliotheek, scholen en welzijnsorganisaties.

3. Gebruiksvriendelijke en innovatieve dienstverlening

Volt wil één centrale "MijnGemeente"-app of webomgeving waarin inwoners 24/7 inzicht hebben in vergunningen, meldingen en afspraken. Ook kan De Bilt experimenteren met innovatieve participatietools, zoals online participatief begroten of 3D-omgevingen voor ruimtelijke plannen. Dit kan samen met buurgemeenten worden ontwikkeld.

4. Veiligheid en privacy

Digitalisering werkt alleen als inwoners vertrouwen hebben dat hun gegevens veilig zijn. De Bilt moet daarom investeren in privacy by design, jaarlijkse beveiligingstesten en noodplannen bij storingen. Ook inwoners zelf kunnen digitaal weerbaarder worden met workshops over veilig internetgebruik.

Lokale voorstellen

- Interactief open data-dashboard: begroting, beleidsindicatoren en voortgang op gemeentelijke doelen in een doorzoekbare en interactieve vorm.
- Uitbreiding digitale hulpstructuur: structurele digitale spreekuren in alle dorpen en cursussen digitale vaardigheden.
- MijnGemeente-app: een gebruiksvriendelijke app gekoppeld aan DigiD voor alle gemeentelijke zaken, bij voorkeur samen met buurgemeenten ontwikkeld.
- Participatief begroten: een deel van het wijkbudget beschikbaar stellen via een online stem- en inspraaktool, gevolgd door fysieke bijeenkomsten.
- Digitale veiligheidscampagne: praktische workshops voor inwoners over veilig internetbankieren, wachtwoorden en het herkennen van online oplichting.
- Samenwerking in open source: aansluiten bij landelijke en internationale open-sourceprojecten zoals Decidim, zodat kosten worden gedeeld en innovaties sneller beschikbaar zijn.

Een slimme overheid

Een slimme overheid gaat niet alleen over techniek, maar over vertrouwen, openheid en betrokkenheid. Door in te zetten op transparantie, inclusie, gebruiksvriendelijkheid en veiligheid kan De Bilt digitale kansen benutten én iedereen meenemen. Zo maken we de overheid niet alleen slimmer, maar ook menselijker.

2.9. Migratie en Integratie

Menswaardige opvang

De Spreidingswet verplicht alle gemeenten in Nederland om een evenredige bijdrage te leveren aan opvang. Ook De Bilt draagt die verantwoordelijkheid. Volt vindt dat we deze taak niet mogen ontwijken. Mensen die vluchten voor oorlog en geweld mogen rekenen op onze hulp. De komst van een AZC in onze gemeente staat voor Volt daarom niet ter discussie.

Stand van zaken in De Bilt

Op dit moment bestaan er plannen voor een AZC op een terrein naast Berg & Bosch. Het gaat dus niet om het terrein zelf, zoals in de media soms wordt gesuggereerd. Volt stond aanvankelijk welwillend tegenover deze voorziening, omdat wij de verantwoordelijkheid voor opvang serieus nemen.

Na nader onderzoek en in gesprekken met betrokkenen zijn wij echter tot de conclusie gekomen dat een AZC voor driehonderd mensen op deze locatie geen passende optie is. Daar zijn meerdere redenen voor. In dit gebied wonen en verblijven veel kwetsbare mensen, waardoor een grootschalig AZC tot grote druk zou leiden. Daarnaast is de procedure tot nu toe onvoldoende transparant verlopen. Er is nauwelijks overleg geweest met de naastgelegen zorginstellingen en met inwoners, terwijl juist hun positie en zorgen zwaar zouden moeten wegen.

De plannen zijn bovendien nog niet definitief. Voor Volt is helder dat een grootschalig AZC van deze omvang en op deze locatie niet de juiste weg is. Opvang kan alleen goed werken als er draagvlak is bij bewoners en ondernemers. Daarom moeten zij vanaf het allereerste begin én gedurende het hele proces actief worden betrokken.

Kleinschalige opvang

Volt kiest voor opvang in kleinere eenheden. Kleinschaligheid maakt persoonlijke verbinding mogelijk, verlaagt stress en helpt bij een vroege start met inburgering en integratie. We willen daarom zoeken naar twee of drie kleinere locaties in de gemeente. Deze locaties moeten niet te geïsoleerd liggen. Leegstaande panden kunnen hier kansen bieden.

Iedereen kan met voorstellen komen voor geschikte plekken. Samenwerking met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is vanaf dag één essentieel.

Afspraken met het COA

AZC's worden opgezet door het COA, dat vaak kiest voor grootschaligheid vanwege kostenvoordelen. Volt vindt dat dit op lange termijn juist duurder uitpakt door de sociale problemen die ontstaan.

Daarom wil Volt dat de gemeente duidelijke voorwaarden vastlegt in de bestuursovereenkomst met het COA. Welke afspraken dat zijn, hangt af van de locatie. Denk aan:

- een goede busverbinding en veilige omgeving;
- samenwerking met lokale ondernemers;
- verplicht inzetten op integratie en ontmoeting, binnen en buiten het AZC.

De gemeente is gastheer en bepaalt hoe opvang binnen De Bilt wordt geregeld. Bewoners moeten meebeslissen over de inhoud van deze afspraken. Jaarlijks evalueren we de resultaten en sturen we bij als dat nodig is.

2.10. Betere democratie: een gemeente die naar u luistert

Vertrouwen door betrokkenheid

Volt vindt dat een sterke democratie begint bij actieve betrokkenheid van inwoners. Politici en bestuurders moeten luisteren en inwoners echte invloed geven op besluiten die hen raken. Met burgerberaden en een open houding van het gemeentebestuur kunnen we het vertrouwen herstellen. Zo bouwen we samen aan een gemeente waarin inwoners hun stem laten horen en besluiten duidelijk en werkbaar zijn. Democratie met gelijke kansen is de basis voor een gezonde samenleving.

Open en transparant bestuur

Vertrouwen vraagt om openheid. Volt wil dat beleid en besluitvorming inzichtelijk, doorzoekbaar en laagdrempelig beschikbaar zijn. In hoofdstuk 2.11 (Slimme overheid) doen we hiervoor concrete voorstellen.

Volt pleit voor een raadsakkoord in plaats van een coalitieakkoord. Daarmee werken partijen samen vanuit de inhoud in plaats van tegenstellingen. Dit is nodig om de ervaren polarisatie en de giftige bestuurscultuur in de raad te doorbreken. Zo zorgen we voor duurzame besluiten die alle inwoners ten goede komen.

Actieve burgerparticipatie

Inwoners worden nu nog te weinig betrokken bij belangrijke besluiten. Volt wil dit veranderen door burgers en bedrijven zeggenschap te geven over thema's zoals energievoorziening, woningbouw, veiligheid en opvang van asielzoekers.

Instrumenten hiervoor zijn:

- **burgerberaden en burgerfora:** inwoners praten mee en hun advies weegt zwaar of wordt zelfs beslissend bij belangrijke onderwerpen;
- **digitale burgerbegroting:** via een online platform kunnen inwoners voorstellen doen en stemmen over de inzet van wijkbudgetten;
- **informatie en workshops:** inwoners krijgen ondersteuning om actief en goed geïnformeerd mee te doen.

Samenwerking en ondersteuning

Voor betere samenwerking zijn goede verbindingen met andere overheden nodig en een soepele uitwisseling van gegevens. Ook moeten raadsleden en gemeentelijk personeel worden ondersteund en getraind in het gebruik van digitale middelen en platforms. Zo kan de gemeente inwoners op een moderne en inclusieve manier betrekken.

2.11. Energie en klimaat

Duurzame ambities

Volt wil dat De Bilt in 2035 volledig duurzame energie produceert en gebruikt. In 2040 streven we naar een volledig duurzame economie.

Investeren in de energietransitie

Voor een duurzame leefomgeving is isolatie van woningen en gebouwen essentieel, net als meer zonnepanelen en windenergie. Dit versnelt de energietransitie en kan nieuwe inkomsten opleveren. Gemeentelijke energiecoöperaties kunnen zonneparken en windmolens ontwikkelen waarbij de opbrengst terugvloeit naar inwoners en de gemeentekas.

Ook de gemeente zelf kan besparen door massaal te investeren in zonnepanelen op eigen gebouwen en door overal LED-verlichting te gebruiken.

Duurzame woonwijken

Volt wil dat wijken evenveel energie opwekken als ze verbruiken. Dit doen we door:

- zonnepanelen, windturbines en andere duurzame bronnen in nieuwbouwwijken te integreren;
- slimme netwerken en lokale energie-opslag te ontwikkelen;
- samen te werken met architecten, ontwikkelaars en technologiebedrijven om duurzame wijken te ontwerpen.

Betrokkenheid en steunmaatregelen

Inwoners moeten actief mee kunnen doen in de energietransitie. Daarom wil Volt:

- gebruik maken van regelingen zoals de **Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)**, waarmee gemeenten gratis energiebesparende middelen zoals tochtstrips en ledlampen beschikbaar kunnen stellen;
- lokale leningen aanbieden, naar voorbeeld van de **Toekomstbestendig wonen-lening** in Lingewaard, voor duurzame verbouwingen;
- slimme energiesystemen ('smarthubs') inzetten om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen.

Lokale energie en handel

Volt wil lokale energienetwerken ontwikkelen waarmee warmte en elektriciteit direct aan inwoners en bedrijven wordt geleverd. Dat vraagt investeringen, maar levert op termijn structurele inkomsten op.

We willen in De Bilt slimme energiewijken opzetten, zoals in **de Leijen**, waar wijkbatterijen en thuisopslag worden gecombineerd. Bewoners kunnen energie met elkaar delen via lokale platforms. De gemeente kan inkomsten genereren door kleine transactiekosten op deze lokale energiehandel.

Duurzame landbouw

Volt De Bilt wil boeren ondersteunen bij de overstap naar regeneratieve landbouw. Dat betekent investeren in:

- precisielandbouw en voedselbossen;
- kleinschalige agrotourisme, herenboeren en streekproducten;
- biodiversiteit via bufferzones en groene landschapselementen;
- toegang tot ecoregelingen en subsidies voor groene diensten.

Gemeente en supermarkten moeten zorgen dat duurzaam geproduceerde producten lokaal een eerlijke prijs krijgen. Ook zetten we in op klimaatadaptief waterbeheer in samenwerking met boeren, natuurorganisaties en waterschappen.

Toekomstbestendig bouwen

Nieuwe woningen, zoals in de Spoorzone, moeten duurzaam worden ontworpen en voorbereid op klimaatverandering. Dat betekent:

- goede isolatie;
- opvang van regenwater;
- een groene omgeving tegen hittestress.

Europese samenwerking

Internationale samenwerking is cruciaal. Volt wil dat De Bilt actief meedoet aan Europese netwerken en projecten, zoals het **Covenant of Mayors for Climate & Energy** en programma's van **Interreg Europe**. Ook willen we de samenwerking met partnergemeenten versterken via conferenties, workshops en uitwisselingen.

Samen naar een duurzame toekomst

Door samen te werken bouwen we aan een duurzame toekomst. Lokale gemeenschappen spelen een actieve rol bij het halen van de klimaatdoelen. Zo maken we van De Bilt een groene, leefbare en toekomstbestendige gemeente.

2.12. De Bilt en Europa

Europa dichterbij

Volt wil de Europese Unie dichterbij inwoners brengen. Europa is niet alleen Brussel, Europa zijn wij samen. Wat in Brussel wordt besloten, heeft directe invloed op ons dagelijks leven in De Bilt. Van verduurzaming van wijken en steun voor ondernemers tot kansen voor jongeren: Europese samenwerking maakt het verschil.

Volt ziet Europa niet als iets buiten ons, maar als iets wat we samen bouwen, **vanuit de regio's, gemeenten en provincies omhoog**. Europa wordt sterker door de kracht van haar regio's.

Samen sterker

De grote uitdagingen van deze tijd – klimaat, energie, migratie en veiligheid – lossen we niet alleen in De Bilt op. Door samen te werken met Europese gemeenten krijgen we toegang tot kennis, middelen en inspiratie.

Volt wil dat De Bilt actief deelneemt aan het Europese netwerk van steden en regio's. Dat betekent:

1. **Weten wat er in Europa speelt en gaat spelen** – en daarbij gebruikmaken van het **Expertisecentrum Europese Samenwerking** dat de provincie Utrecht opbouwt.
2. **Actief de gemeentelijke belangen behartigen in Brussel**, bijvoorbeeld via het **Europees Comité van de Regio's**, en als regio verantwoordelijkheid nemen om mee te denken en mee te praten op Europees niveau – met focus op thema's die voor De Bilt relevant zijn, zoals duurzaamheid, innovatie en jeugd.
3. **Proactief kennis en ervaringen delen met andere Europese regio's**, leren van wat daar goed werkt en Europese onderzoeken en kennis actief benutten.
4. **Europese financiering optimaal benutten** – niet als doel op zich, maar als middel om samen te bouwen aan ons Europa van morgen.

Volt benadrukt dat Europese samenwerking veel breder is dan het binnenhalen van subsidies. Het gaat om **wederkerige samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke verantwoordelijkheid**.

Wat dit betekent voor De Bilt

Klimaat en duurzaamheid

De verduurzaming van woningen, scholen en bedrijventerreinen vraagt grote investeringen. Europese programma's zoals Interreg Europe en Horizon Europe bieden niet alleen subsidies, maar ook toegang tot kennis en partnerschappen. Denk aan projecten voor slimme energieopslag of pilots voor duurzame mobiliteit. Volt wil dat De Bilt deze

kansen actief benut en samenwerkt met andere Europese gemeenten die vooroplopen in klimaatbeleid.

Onderwijs en jongeren

Jongeren uit De Bilt moeten meer profiteren van uitwisselingsprogramma's zoals Erasmus+. Ook middelbare scholieren kunnen zo naar partnergemeenten in Duitsland of België, en andersom. Jongeren ervaren op jonge leeftijd de waarde van samenwerking over grenzen heen.

Volt wil daarnaast dat scholen en jongerenorganisaties ondersteuning krijgen bij het vinden van Europese programma's en partners. Zo wordt internationale samenwerking vanzelfsprekend onderdeel van het onderwijs.

Innovatie en ondernemers

Ondernemers en start-ups kunnen groeien via Europese fondsen en netwerken. Denk aan de life sciences rond De Uithof of innovatieve duurzame bedrijven in onze gemeente. Volt wil ondernemers actief ondersteunen om deze kansen te vinden en te benutten, bijvoorbeeld via een gemeentelijk aanspreekpunt voor Europese samenwerking.

Ook hier geldt: Europese samenwerking is meer dan financiering. Door kennis te delen met andere regio's en samen te werken in Europese projecten, kunnen onze bedrijven en instellingen sneller innoveren.

Zichtbare verbinding met Europa

In veel gemeenten wappert de EU-vlag bij het gemeentehuis of op scholen. Volt wil dat De Bilt dit voorbeeld volgt. Het is een krachtig signaal dat we deel uitmaken van een groter geheel.

Daarnaast wil Volt dat de gemeente regelmatig **informatie- en dialoogsessies** organiseert over Europa: wat de EU betekent voor thema's als landbouw, energie, digitalisering of veiligheid – en wat De Bilt zelf kan bijdragen aan het Europese project.

Een Europese strategie voor De Bilt

Volt stelt voor dat De Bilt een **lokale strategie voor Europese samenwerking** ontwikkelt, aansluitend bij de **Aanbevelingen voor Europese samenwerking** die door Volt provincie Utrecht zijn opgesteld. Zo wordt structureel vastgelegd hoe De Bilt:

- Europese kansen benut,
- belangen behartigt richting Brussel,
- kennis deelt met andere regio's,
- en inwoners actief betreft bij Europa.

Op die manier bouwen we vanuit De Bilt mee aan een sterk, duurzaam en democratisch Europa.

Een sterkere toekomst

Door actief samen te werken in Europa wordt De Bilt sterker, duurzamer en toekomstbestendiger. Samen met andere gemeenten, de provincie en Europese partners bouwen we aan **het Europa van morgen, van onderop, door de regio's, met de mensen van vandaag.**

3. Financiën

Stabiel maar kwetsbaar

De gemeente De Bilt staat er financieel redelijk stabiel voor, maar de positie is kwetsbaar. Een gezonde financiële toekomst vraagt om innovatie, samenwerking en slim gebruik van middelen.

Innovatief financieel beheer

De sleutel ligt in het combineren van financieel beheer met digitalisering en samenhangende programma's. Dit betekent:

- veranderingen in de gemeentelijke organisatie;
- nieuwe financieringsmodellen;
- betere samenwerking in de regio;
- benutten van Europese fondsen.

Dit vraagt bestuurlijke visie, politieke moed en bereidheid om te experimenteren en te leren van fouten. Investeren in nieuwe technologie en werkwijzen moet samengaan met continuïteit in dienstverlening. Daarom zijn lange termijn-planning, risicobeheersing en monitoring noodzakelijk.

Transformatie naar duurzaamheid

Financieel duurzaam beleid gaat verder dan het oplossen van korte termijn problemen. Het draait om het bouwen aan een gemeente die responsief, effectief en democratisch is. Een gemeente die beter inspeelt op de behoeften van inwoners en voorbereid is op een snel veranderende wereld.

Gezonde begroting en kerntaken

Volt wil de begroting gezond houden met transparantie, meerjarenplanning en scenario-analyses. Daarbij letten we speciaal op de gevolgen van het **ravijnjaar**: vanaf 2026 krijgt de gemeente structureel minder geld uit het gemeentefonds (landelijk totaal 2,3 miljard euro minder), terwijl de kosten, vooral in het sociale domein, blijven stijgen.

Kerntaken zoals armoedebestrijding, zorg, jeugd en de openbare ruimte worden beschermd. Reserves gebruiken we spaarzaam en eenmalige opbrengsten zetten we niet in voor structurele lasten.

Nieuwe aanpak in plaats van bezuinigen

Traditionele bezuinigingsstrategieën zijn niet genoeg. Volt kiest voor innovatieve oplossingen die kosten beheersen én waarde creëren. Denk aan:

- shared services met buurgemeenten;
- efficiëntere inkoop en digitalisering;
- preventie in zorg en schuldhulp;
- energiebesparing en gerichte investeringen die zich terugverdienen.

Langetermijnplan met inwoners

In 2026 wil Volt samen met inwoners een langetermijn financieel plan opstellen. Dit plan wordt onderdeel van de gemeentelijke toekomstvisie en bevat scenario's voor mogelijke bezuinigingen en nieuwe inkomsten.

Volt steunt het principe dat **de gebruiker betaalt**, met uitzondering van de meest kwetsbaren. Het sociale domein (56,6 miljoen euro) is de grootste kostenpost. Innovaties zoals een basisinkomen en een andere financieringsopzet van de Wmo kunnen hier verschil maken.

Inkomsten en invloed

Volt wil inkomsten beter benutten door actief gebruik te maken van middelen van EU, Rijk en provincie. Ook via de VNG willen we onze invloed vergroten. Als het niet anders kan, sluiten we een verhoging van lokale belastingen niet uit.

4. Nawoord

Onze uitnodiging aan u

Met dit verkiezingsprogramma legt Volt De Bilt de basis voor een gemeente die klaar is voor de toekomst: duurzaam, rechtvaardig en inclusief. We laten zien dat we denken in oplossingen die lokaal werken en tegelijk bijdragen aan de bredere uitdagingen in Nederland en Europa. Want De Bilt is geen eiland: onze keuzes zijn verbonden met de wereld om ons heen.

Wij geloven dat verandering niet begint in Den Haag of Brussel, maar hier in onze eigen dorpen: **Bilthoven, De Bilt, Groenekan, Hollandsche Rading, Maartensdijk en Westbroek**. Samen bouwen we aan een samenleving waarin iedereen meetelt en waarin we onze groene omgeving koesteren voor de generaties na ons.

Dit programma is geen eindpunt maar een uitnodiging. Volt De Bilt wil blijven luisteren, leren en verbeteren. Uw stem, ideeën en betrokkenheid maken het verschil.

Wilt u zich verder verdiepen in ons programma en de achterliggende bronnen? Kijk dan op www.voltdebilt.nl. Wilt u meedoen? Word lid van Volt en denk mee over de koers van onze gemeente.

Wilt u ons versterken? Overweeg dan een donatie. Lokaal campagne voeren kan alleen dankzij de steun van inwoners.

Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Neem gerust contact op met onze #1 en #2 via: lamert.vaneekelen@volteuropa.org of hanneke.vandervalk@volteuropa.org

Samen maken we van De Bilt een gemeente die niet alleen klaar is voor morgen, maar ook bijdraagt aan een sterke, rechtvaardige en duurzame toekomst in Europa.